

KRIMI

DÍVEJ SE, JAK ZEMŘE

ANNA BÅGSTAMOVÁ

metafora

Mladá vyšetřovatelka Harriet se ze Stockholmu vrací do rodného Skåne, aby se přidala k místnímu policejnímu týmu a postarala se o svého stárnoucího otce Eugena. Idylu rybářské vesničky Lerviken ale rozvrátí brutální vražda.

Bohatá Laura Anderssonová je nalezena mrtvá ve stodole vlastního statku a policie musí napnout všechny síly, aby vypátrala psychopatického vraha. Na případ se nabalují další záhady a vyšetřovacímu týmu zoufale schází kapacita, Harriet se ale přesto v nové práci potýká s nedůvěrou své nadřízené i policejních kolegů. Pochyby o vlastních rozhodnutích, milostné trable a tíha rodinných vztahů jí navíc brání zachovat chladnou hlavu a vytvořit si od vyšetřování potřebný odstup. Kulisa ospalého Lervikenu se postupně rozpadá...

Dívej se, jak zemře je první kniha nové krimi série z prostředí jižního Švédska, která představuje postavu sympaticky nedokonalé vyšetřovatelky ve stylu Bridget Jonesové. Zdánlivě jednoduchý příběh rychle nabírá obrátky a svižně spěje k šokujícímu závěru.

**DÍVEJ SE,
JAK ZEMŘE**

Obsah

1	7	27	226
2	12	28	232
3	21	30	243
4	28	31	251
5	38	32	260
6	45	33	265
7	48	34	273
8	56	35	279
9	66	36	283
10	71	37	286
11	79	38	294
12	90	39	300
13	99	40	307
14	111	41	311
15	118	42	317
16	130	43	323
17	141	44	331
18	150	45	337
19	160	46	350
20	166	47	362
21	175	48	366
22	188	49	373
23	193	50	384
24	201	51	393
25	211	Poděkování autorky 398	
26	218		

ANNA BÅGSTAMOVÁ

DÍVEJ SE, JAK ZEMŘE

Přeložila Olga Bažantová

metafora®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Ögonvittnet © 2018, Anna Bågstad

First published by Norstedts, Sweden, in 2018.

Published by agreement with Norstedts Agency.

Translation © Olga Bažantová, 2019

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2019

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-376-6 (ePub)

ISBN 978-80-7625-375-9 (pdf)

ISBN 978-80-7625-064-2 (print)

Neděle, 27. srpen 2017

Ta Margareta je nejspíš blázen. Vážně po Harriet chce, aby začala v nové práci v neděli? Odkdy pracují pomocní vyšetřovatelé i o víkendu? Znovu si tu zprávu přečte.

Harriet, snažila jsem se vám dovolat, ale zřejmě máte vypnutý telefon. Můžete přijít už zítra? Zdravím, Margareta Bladhová

Zpráva byla odeslána ve 22.37 v sobotu večer. Buď je její nová šéfová workoholička, nebo je od doby, kdy ve Skåne proběhla reorganizace policie, normální pracovat i o víkendu, pomyslí si Harriet a strčí telefon do tašky.

Je brzy ráno a vlajka na stožáru na zahradě sousedky Yvonne vlaje ve větru. Na moři jsou vidět bílé husy a vítr přináší z přístavu slabý zápach hnijících chaluh. Harriet opatrně dovře vchodové dveře a plíží se po kamenné cestičce. Ozve se cvaknutí, když odemkne stříbrný saab zaparkovaný před garáží, a pak se ještě podívá na tátův nabílo natřený kamenný domek.

Kdysi dávno to bývala rybářská chata, ale jak rodina rostla, domek se postupně přeměnil v typicky podlouhlé skánské stavení. Černá a bílá barva domu kontrastují se zeleným svahem. Slézová růže sahá skoro až po střechu a zakrývá okna, ale Harriet vidí, že uvnitř je zhasnuto. Její táta Eugen ani vlčák Kato ještě nejsou vzhůru.

Znovu vytáhne telefon. Není divu, že se jí její nová šéfová nemohla dovolat. Do Lervikenu, kde Eugen bydlí, vysílače skoro nedosáhnou a signál často vypadává. Zprávy posílat jde, ale dovolat se sem nedá skoro nikdy. K nám do vesnice nic nepronikne, říká vždycky Yvonne, láskyplně přitom kývne na Eugena a pak spolu za pozdně letních odpolední dál na zahradě popíjejí kávu. Co si jen Harriet pamatuje, Yvonne bydlí v sousedním červeném cihlovém domě vedle Eugena, přitom jí ještě ani nebylo padesát. V době, kdy byla Harriet malá, musela být Yvonne ještě velmi mladá, přesto Harriet připadala mnohem starší než její vlastní máma Jorun. Možná proto, že Yvonnin vkus i způsob řeči jako by patřily někomu mnohem pokročilejšího věku. Žijeme si tady poklidně, já a Eugen a všichni ostatní. Když na semaforu naskočí oranžová, my v Lervikenu nepřidáme plyn, nýbrž zabrzdíme.

Jakmile Harriet vyjede na hlavní, šlápne na plyn a nechá vesnici za sebou. Ani ne za čtvrt hodiny už bude na policejní stanici v Landskroně.

Směrem do vnitrozemí se rozkládají pole a tu a tam se mezi nimi objeví stavení, obklopené shluky stromů. Pole jsou obdělávaná a krajina vypadá jako deka plná záplat. Harriet najede na dálnici, která vede podél pobřeží, lemovaného rybářskými vesnicemi. Ålabodarna,

Sundvik, Borstahusen. A Lerviken čili Hliněný záliv, kde se v minulém století těžila hlína na cihly. Dnes už staré časy připomínají jen hluboké zatopené doly.

Tohle je to nejkrásnější místo na zemi, možná i v celém vesmíru, pomyslí si Harriet. Rozhodla se správně. Na vteřinu přestane sledovat bílou středovou čáru a pohlédne na zelenou krajinu, míhající se za oknem auta. Pasou se tam strakaté krávy a v dálce v průlivu se dají tušit větrné elektrárny a také obrysy mostu mezi Dánskem a Švédskem.

Na jihu se rozhodli značně posílit řady pomocných policejních vyšetřovatelů, což pro Harriet znamenalo šanci posunout se dál od případů vloupaček a přestupků problematických výrostků, které řešila ve Stockholmu. Od chvíle, kdy k Eugenově velké neolibosti nechala práv a vrhla se na studium sociální práce, má pocit, že musí dokázat, že se jí v něčem daří. Sice nikdy nebude profesorka jako její otec, ale pozice vyšetřovatelky v Landskroně je přece jen krok kupředu. Na to už může být její otec hrdý. A navíc je to možnost, jak strávit následující půlrok v rybářské vesničce u Öresundu.

„Byla bych na tebe naštvaná, kdybys to odmítla. Tohle na tuty povede k něčemu, kvůli čemu budu strašně žárlit. A taky se uvidíme mnohem častěji,“ zareagovala na to Lisa. Harriet se usměje. Lisa miluje chlapy v uniformě. Teď žije v Malmö, svůj byt ve Stockholmu prodala a nastěhovala se ke značně pochybnému chlápku, s nímž si během slunovratu užila téměř maratonské rande, trvající přesně šedesát sedm hodin.

Harriet rozhodně není takový dobrodruh, odvaha jí ale každopádně nechybí, i když Lerviken pro ni není nic nového. Jako dítě tady trávila každé léto. V posledních letech tu moc nepobývala, každé léto totiž dům na dobrých deset týdnů obsadí její bratr Paul s manželkou Evou-Lenou a třemi syny. Poté, co se Harriet během drahocenných týdnů dovolené nechala dobrovolně využívat jako chůva a přeskakovala nafukovací rukávky a kruhy, které se válely na trávníku před domem, a při každé večeři poslouchala dětské volání „hotovo, pojď mě utřít“, to nakonec vzdala. Unavovalo ji být pořád ta bláznivá teta na hraní, co nemá přítele ani pořádnou práci, zato má věčně špatnou náladu.

Ale teď jsem tady, řekne si Harriet. S Paulem se shodli, že by se hodilo, kdyby tu někdo mohl s Eugenem nějaký čas pobýt. „Když tátovi táhne na osmdesát, měl by ho mít někdo pod dohledem“, řekl Paul. A bylo zjevné, že ten někdo má být Harriet. On sám vyrazil s rodinou na Bali a tátovi hodil na krk psa. Tak to dělá Paul vždycky, něco začne, a pak se vypaří.

„Zvíře je přesně to, co Eugen potřebuje, aby nebyl sám, vysvětloval jí Paul,“ jako by mu ho tu snad nechal z čiré ohleduplnosti. Jakmile zmínil tátu jménem, Harriet úplně slyšela svou švagrovou. Dobře ale ví, že tady vůbec nejde o Eugena. Uvědomuje si, že Paul potřebuje odjet a dát do pořádku svoje manželství. A někdo se o toho nevychovaného vlčáka, na kterého nikdy nemají čas, postarat musí. Přehmátne na volantu a podřadí. Z těchhle úvah má špatné svědomí. Její bratr je dobrák, ale občas to vypadá, že mu na

srdci leží jen Eva-Lena a děti. Harrietin volný čas je podřadný, protože ona rodinu nemá.

Zahne do Radniční ulice a zaparkuje saab za pizzerií naproti landskronské policejní stanici. Ty krásné domy z přelomu století, červené dánské cihly a trolejbusy na ni vždycky působí skoro exotickým dojmem.

Sklopí stínítko a podívá se na sebe do zrcátka. Hnědé kudrny má zacuchané a špičku nosu ošlehanou větrem. Přála by si v odrazu vidět obličej, z nějž by vyzařovalo víc autority, ale nedá se nic dělat. Je jí skoro 29 let, a pořád má takové dětsky oplácané tváře – i stehna.

Zapípá telefon a Harriet se po něm vrhne. Zpráva je od Lisy.

Vítej na jihu, Harri, hodně štěstí v nové práci. Držím palce, ať máte na stanici mraky fešáků. Brzo se ozvi.

Harriet se zahihňá. V Lisiných představách mají policisté potetované paže, cpou se hamburgery a především se nezdráhají používat pouta ani v soukromí. What's not to love, řekla by Lisa. Nesmí jí zapomenout zavolat, než zase v Lervikenu ztratí signál. Teď jí pošle zprávu.

Díky. Myslíš, že chodí v uniformě i na florbal, nebo prostě hrajou úplně naostro?

Ví, že se Lisa zasměje.

Harriet vystoupí a upraví si džíny. Jde se na to.

U velkých tmavých prosklených dveří policejní stanice není žádný zvonek. Třesoucí se rukou vytočí Margaretino číslo. Po prvním zazvonění se ozve příkrý hlas.

„Jdu vám otevřít.“ O pár vteřin později se za dveřmi objeví žena středního věku oblečená v černém. Vypadá úplně jinak, než jak si ji Harriet představovala. Čekala blondýnu s atletickou postavou. Margareta je vysoká, hubená a má přísné šedivé mikádo. Rozhodně to není ten typ, co si kupuje dvojité balení mandlových koláčků – jeden na teď a druhý na chuť později. Harriet jako by skoro slyšela, jak jí v hloubi kabelky zašustil prázdný obal od mandlových koláčků, co tam zůstal po včerejší cestě vlakem. Margareta ji pozdraví pevným stiskem ruky a Harriet zaznamená, že má nenalakované, ale pěstěné nehty. Rychle stáhne ruku a doufá, že si Margareta nevšimne, jak se jí loupe světle růžový lak. Chtěla si nehty odlakovat, ale Eugen nemá doma odlakovač.

„To je dobře, že můžete začít hned. Po té reorganizaci je tady hrozný chaos. Holt si musíme zvyknout,“

spustí Margareta a vede Harriet za recepci do chodby s kancelářemi.

„Vstupní kartu a další věci vám zítra obstará Lena z recepcce,“ pokračuje za chůze. „Ale možná se jí budete muset připomenout. Myšlení není její silná stránka.“

Harriet nestihne odpovědět, ale všimne si, že Lena má obrazovku polepenou papírky různých barev.

„Včera večer přijala tísňová linka volání, někdo našel tělo. Chci, abyste byla od začátku u toho,“ pokračuje Margareta a pozoruje ji. „Máme málo lidí a to, co dřív dělal zvláštní vyšetřovací tým z Malmö, teď hodili na nás a řeší se to lokálně. Když se něco stane, musíme být připraveni. I o víkendu. Volala jsem ještě jednomu vyšetřovateli, ale ten může dorazit až odpoledne.“

Přijdou do kuchyňky vybavené stoly ze světlé břízy a pohovkami s fialovým potahem z devadesátých let. Margareta si vezme papírový kelímek, další podá Harriet a pak dál popisuje změny v organizaci policie. Kávovar burácí tak, že ji Harriet skoro neslyší.

„Jaké máte zkušenosti?“ zeptá se Margareta, když kávovar ztichne. „U přijímacího pohovoru jsem nebyla, tak povídejte.“

„Vystudovala jsem sociální práci. Pracovala jsem s mládeží, s problémovými rodinami a pak jsem dělala i přestupky,“ odpoví Harriet spěšně a stáhne si triko, které se jí pod koženou bundou vyhrnulo. Měla by snad říct i to, že studovala práva a že je její táta profesor občanského práva s přesahem do justice? To by možná znělo dobře.

Margareta si lokne kávy. Když pije, vypadají vrásky kolem jejích úst jako pavoučí nohy.

„Měla jsem na mysli vaše zkušenosti s vyšetřováním trestných činů, to se člověk na univerzitě nenaučí. Účastnila jste se někdy vyšetřování vraždy?“

Harriet žmoulá kelímek.

„Ne, ale už skoro tři roky pracuju jako vyšetřovatelka,“ dostane ze sebe nakonec.

A jsem odvážná, pozorná a pečlivá, chtěla by dodat, protože to říkal její bývalý šéf. A to je důležitější než studium práv.

Margareta ani nehne brvou.

„Pojďte, půjdeme ke mně do kanceláře, ta vaše ještě není připravená. Potom určíme na tohle vyšetřování zvláštní místnost, jestli to teda nepřevzme Malmö, což si nemyslím. Všechny kapacity se teď soustředí na tu přestřelku,“ prohlásí a kráčí před Harriet dál chodbou k jediným dveřím, za nimiž se svítí.

Místnost je poněkud přeplněná. Psací stůl, dvě knihovny nacpané šanony, křeslo a pohovka. Nad ní visí obraz landskronské citadely. Margareta se posadí ke stolu a kývne na Harriet, aby si sedla na židli naproti.

„Jestli stihneme oběd, promluvíme si při něm, já ale na žvanění moc nejsem. Rovnou vám představím ten případ,“ řekne, zapne počítač a dodá: „Nečekala jsem, že budete tak mladá.“

Harriet si dá nohu přes nohu a opře se. Na té tvrdé židli nedokáže najít pohodlnou polohu.

„Včera večer bylo na jednom statku v okolí Landskrony nalezeno ženské tělo. Na tísňovou linku volala sestra z domácí péče. Zvonila, ale nikdo neotvíral a na klice pořád visela taška s jídlem, což se jí zdálo

podezřelé, proto obešla dům, aby někoho našla. Mrtvá ležela ve stodole, někdo ji zabil. Teď tam jsou technici. Mluvila jsem s nimi a požádala je, abychom se tam mohly zajet podívat.“

Harriet si odkašle. Zná se s Margaretou deset minut, a už má vyšetřovat vraždu.

„Do médií jsme to ještě nepustili, manžel oběti zatím nebyl informován. Podle evidence obyvatel má trvalé bydliště na tom statku, ale zatím se neukázal. Je mu kolem sedmdesáti. Svědkyni z domácí péče jsem dala za úkol mlčet, aspoň do pondělka. Je důležité, aby se to nedostalo ven.“

Celou dobu se Margareta dívá na obraz nad Harrietinou hlavou.

„Jestli máme dopadnout pachatele, první den je naprosto rozhodující. Skoro vždy je to někdo z blízkých, a když se to stane doma, bývá to v osmdesáti procentech případů partner. Ale o tom jste se určitě učila, stejně jako všichni ostatní. Ráda bych to vyřešila co nejdřív, než se nám do toho začne někdo míchat,“ pokračuje Margareta. „Státní zástupce požaduje, abychom manžela zajistili, ale my nemáme ponětí, kde se nachází. Na jeho telefon jsme odeslali utajenou zprávu, ale nedoručila se. Zjevně ho má vypnutý. Nepřekvapilo by mě, kdyby propadl panice a touhle dobou už byl dávno pryč ze země.“

Margareta otevře zásuvku, vyndá neparfémovaný jelení lůj a namaže si rty.

„Najdeme ho. Jako vždy,“ podotkne.

„Co víme o oběti a jejím manželovi?“ vyzvídá Harriet opatrně.

„Ženě je padesát tři let, nepracuje. Manželovi je sedmdesát dva, dům vlastní od roku 1982. Jeho příjmy za minulý rok dosáhly 4,5 milionu, její nejsou v podstatě žádné. Jeho majetek ve Švédsku se odhaduje na 128 milionů, statek má hodnotu téměř 75 milionů. Děti nemají, jiné příbuzné taky ne.“ Margareta se odmlčí a postaví jelení lůž na stůl. „Fajn, aspoň jim nemusíme volat.“

Harriet si všimne, že na Margaretině stole nejsou fotky dětí ani vnučat a že na ruce nemá snubní prsten.

„Už dvakrát byl souzen za napadení manželky. Podle mě by na něj státní zástupce klidně mohl vydat zatykač. Ale ten, co má zrovna službu, je moc velký dobrák,“ vykládá dál Margareta. „Lennart, forenzní technik, slíbil, že nám ukáže místo činu. Zavolá, až budou mít hotovo to nejdůležitější. Požádala jsem, abychom se tam mohly podívat dřív, než to prosákne ven. Pak nastane chaos.“

„Kde ten statek je?“ napadne Harriet.

„Asi deset kilometrů na sever, kilometr od pobřeží. Poblíž rybářské vesnice Lerviken, jestli tenhle kraj znáte.“

Harriet zaskočí káva a ona se zakucká.

„Rybářské osady na pobřeží jsou poslední dobou módní. V Lervikenu dřív bydleli normální lidi, ale teď se z něj stala milionářská vesnice.“

To není úplně pravda, pomyslí si Harriet, ale Margareta se tváří tak opovržlivě, že Harriet nic neřekne.

„Jak se jmenuje oběť?“ vymáčkne ze sebe Harriet nakonec.

„Laura Anderssonová. Manželka finančníka Douglase Anderssona. Statek koupil od nějakého šlechtice, ale zemědělství se nikdy nevěnoval. Půda je pronajatá.“

Sakra, manžele Anderssonovy zná. Stejně jako všichni v Lervikenu. Už je pár let neviděla, ale pamatuje si je z dětství. Měli velké naleštěné auto, snad jaguara, parkovali ho u malého přístavu, když se šli v zářivě bílých županech po ránu smočit do vody. Ve vesnici je všichni pomlouvali. Laura byla mnohem mladší než Douglas, měla dlouhé rudé vlasy a půvab filmové hvězdy. Krásná, záhadná, tajemná. Ale chodila zvláště, kulhala, jako by měla zraněnou nohu.

Ticho prořízne pronikavé vyzvánění.

„To je technik, jsou na místě už od včerejška a my můžeme jet,“ řekne Margareta a rychle vstane. „Až tam budeme, vyšetřování mám na starosti já. Jen vám to chci připomenout.“

Harriet sklopí pohled. Co tím má na mysli? Myslí si, že se Harriet znemožní? Že se bude chovat jako čerstvá absolventka, co pobíhá sem tam a všude vidí něco, o čem se učila? Eugen si občas dělá legraci ze studentů, kteří se chovají právě takhle. Chodí v obleku, tváří se důležitě a nemají tušení, že Eugen jejich práce a články hodnotí jako veskrze průměrné. Ale její táta je příliš hodný, aby to nějak komentoval. Zato Margareta by to jistě udělala. Harriet neměla zmiňovat svoje studium. Mělo jí dojít, že tím Margaretu vyprovokuje. Neexistuje policista, kterého by nevytáčelo, že někdo s jiným vzděláním má vyšší plat. A když ještě přizná, že je z Lervikenu, který Margareta právě označila za milionářskou vesnici, určitě nad ní nová šéfová rovnou

zlomí hůl a bude si myslet, že je rozmazlená holka, která se nikdy nemusela snažit.

Jakmile Margareta vyjede z parkoviště, přiloží si telefon k uchu. Zřejmě mluví s jednotkou na místě činu.

„Mám fakt plný zuby šéfa výjezdové skupiny,“ sykne a zavěsí. „Snažím se tam dostat psovody, ale ti teď někde u Olofströmu hledají nějakého zmateného staříka, co se o víkendu ztratil.“ Zavrtí hlavou.

Harriet upírá pohled na svoje džíny. Jak má asi Margareta říct, že v té rybářské osadě vlastně bydlí? Chystá se to přiznat, ale Margareta už volá státnímu zástupci.

„Potřebuju povolení získat údaje z vysílače Henrikehill, 330 stupňů.“

Odlepí pohled od silnice a otočí se na Harriet.

„Nejbližší vysílač,“ vysvětlí.

Harriet Henrikehill dobře zná, je to zámek na kopci pár kilometrů od zálivu. V současnosti funguje jako hotel, ve vesnici mu říkají „grandhotel“.

„Konrad, dozorující státní zástupce, by stažení údajů zítra stejně nařídil. Když to uděláme hned, třeba ušetříme trochu času. Jakmile seznam přijde, můžete se do něj pustit.“

Těsně před Lervikenem zahne Margareta mezi pole na šterkovou cestu. Usedlost Sundgodset leží o pár kilometrů dál, ukrytá mezi stromy. Fouká a listy se chvějí ve větru. Na dvoře parkují dvě policejní auta a velký stříbrný mikrobús a čtyři policisté v uniformách sřeží ohraničenou oblast. Hlavní budova má žlutou omítku a bílé okenní rámy. Statek vypadá přesně tak, jak si ho Harriet pamatuje, až na to, že zahrada, dvě stodoly a park za velkým obytným stave-

ním jsou obehnaný modro-bílou výstražnou páskou s nápisem „policie“.

„Zdravím!“

Z jedné budovy vyjde muž oblečený do bílé ochranné kombinézy s hnědým papírovým sáčkem v ruce. Pod vysokými botami mu křupe šterk. Míří přímo k nim, stáhne si roušku, která mu zakrývá polovinu obličeje, opatrně si sundá fialovou gumovou rukavici a podá Harriet ruku.

„Lennart Mattson, jsem tady technik. Ukážu vám to tu. Vy jste ta nová vyšetřovatelka?“

„Ano, Harriet Vesterbergová. Dneska začínám.“

Lennart má přívětivé oči.

„Takže první den?“ Vypadá překvapeně a Harriet přikývne.

„Můžeme už začít?“ zeptá se Margareta netrpělivě.

Lennart se pousměje.

„Člověk by se měl snažit s ní vycházet, obzvlášť když v sobě ještě nemá svoji denní dávku kafe,“ podotkne a kývne k Margaretě, aby Harriet narážku pochopila. Margareta nechá poznámku bez povšimnutí.

„Mám pro vás kombinézy navíc, počkejte.“ Vydá se ke stříbrnému mikrobusu.

„Začneme ve stodole.“

Harriet a Margareta si natáhnou kombinézy.

„Pořád tam leží, už pro ni jedou, ale nějak jim to trvá. V noci měli v Malmö nějakou přestřelku,“ dodá Lennart.

Zamíří k jedné ze dvou podlouhlých bílých budov s černými vraty. Na dvoře zafouká chladný vítr. Harriet si strčí ruce do kapes a podiví se, že s Margaretou to

ani nehnulo. Je těžké uvěřit, že je policistka. Vypadá, že ji vítr každou chvíli odfoukne. Jak mohla s tak útlou postavou projít fyzickými testy?

Vrata zavrzejí a obklopí je slabý zápach benzínu. Ve stodole stojí dva traktory. Jinak je tam prázdné.

Harriet ji hned vidí. Za jedním traktorem vyčuhují nohy. Leží na zádech, na sobě má světlé šaty. Bosá. Kůže je žlutobílá, nehty na nohou mají stejný červený odstín jako dlouhé vlasy. Pravá noha je zlomená v nepřirozeném úhlu s palcem namířeným k zemi.

Jde blíž. Čím hlouběji do stodoly vchází, tím větší tma v ní je. Na špinavé vybetonované podlaze přesně u levého předního kola traktoru je velká černá skvrna.

„Silně krvácela z hlavy,“ vysvětlí Lennart.

Dveře zaskřípou a dovnitř vejde další panáček michelin. Kývne na pozdrav.

„Našli jste zbraň nebo vražedný nástroj?“ zajímá se Margareta a pohledem skenuje prostor. V tom přítmi má tmavé oči.

„Ne, nic, co by mělo nějakou spojitost s tělem. Zajistili jsme pár nástrojů a kusů náradí ze stodoly,“ odpoví Lennart. „Pak vám ukážeme fotky. Máme jich skoro tři stovky.“

Harriet se předkloní a nahlédne pod traktor. Lennart jí posvítí baterkou a ona upře pohled na pokroucené tělo bez života.

Kdyby Harriet nevěděla, kdo to je, nikdy by ten obličej nepoznala. Ústa a brada Laury Anderssonové jsou přelepené stříbrnou páskou. Ta jí také drží oči otevřené dokořán, takže cévy v oku rudě září. Oční bělmo připomíná narůžovělé želé. Světle modré duhovky a černé zornice na Harriet prázdně zírají. Vlasy má Laura tmavé a u hlavy ztvrdlé a čelo umazané od krve.

„Panebože,“ zašeptá Harriet.

„Krvácela z hlavy. Zdá se, že má hlubokou ránu na spánku.“ Lennart odvrátí světlo baterky od Lauriných široce otevřených očí a posvítí vedle obličeje. „Nejspíš byla způsobena nožem nebo jiným ostrým předmětem.“

Harriet se zvedne žaludek.

„Myslíte, že zemřela tady?“ zkoumá Margareta.

„Nenašli jsme stopy krve, které by naznačovaly, že ji sem někdo odtáhl, a i chodidla má čistá. Pachatel ji sem mohl odnést nebo jí sundat boty. Myslím, že byla...“ Lennart se odmlčí a rukavicí si upraví roušku. „Myslím, že byla zabita tady. Ležela na boku, když jí byla způsobena ta rána.“

„Jak dlouho je po smrti?“ vypálí Margareta.

„Volal jsem soudnímu lékaři kvůli upřesnění času smrti. Je to poměrně těžké. Když jsme přijeli, byla už úplně studená, což znamená, že tou dobou byla po smrti nejmíň deset hodin,“ odpoví Lennart a dřepne si vedle Harriet.

„Je ztuhlá?“ zajímá se Harriet.

„Ne, ale posmrtná ztuhlost se rozvíjí během prvních dvanácti hodin, během dalších dvanácti hodin je nejsilnější a pak polevuje. Takže nám to vlastně moc neříká,“ odpoví Lennart, chytne Lauřinu bradu a otočí hlavu tak, aby byla rána lépe vidět. Je asi pět centimetrů dlouhá. Harriet se zprudka postaví a přidrží se zadního kola traktoru, aby neztratila rovnováhu.

Druhý technik už ze stodoly odešel. Harriet si toho ani nevšimla, plně se soustředila na Lauřino mrtvé tělo na zemi.

Lennart jim ukáže stopy ve stodole a místa, odkud sejmuli otisky prstů.

„Z DNA a otisků čas určit nedokážeme. Měli byste sestavit seznam lidí, kteří se tu pohybovali, abychom z něj pak mohli odškrtnout,“ dodá a zdá se, že mluví na Harriet. Margareta nic neřekne.

„Jaké další stopy jste zjistili?“ zamračí se pak a zastrčí si vlasy za ucho. Lennart neodpoví, ale rukou naznačí, že můžou stodolu opustit.

Jakmile jsou venku, Harriet si stáhne ústenku a nadechne se čerstvého vzduchu. Je těžké oprostít se od vědomí, že uvnitř leží zavražděná Laura. Zdá se divné nechat ji tam ležet samotnou na chladném betonu. Někdo by s ní měl zůstat.

„Tudy,“ řekne Lennart a vede je kolem budovy.

„O víkendu pršelo a zem je bahnitá. Vzadu jsme našli otisk boty, který nám připadá zajímavý.“ Klekne si a ukáže jim ho.

„Změřili jsme ho, je to odhadem velikost 41. Udělám i odlitek. V domě jsme žádnou botu velikosti 41 nenašli. Vidíte tyhle stopy?“

Na zemi před nimi jsou slabě vidět kruhy vedoucí k popelnici u zdi.

„Myslím, že někdo odvalil popelnici k oknu. A potom si na ni ten někdo s velikostí bot 41 vylezl, aby mohl nahlédnout oknem dovnitř.“

Lennart popelnici nakloní, aby jim ukázal, jak kruhy v hlíně vznikly.

„Je oknem vidět tělo?“ Margareta vyloví z kapsy jelení lůj, přetře si rty a pak si je promne o sebe.

„Ano, je,“ potvrdí Lennart.

Tiše ho následují k domu. Zdá se, že usedlost byla vybudována v 18. století. Hlavní budova má dvě patra s vysokými okny. Živý plot je udržovaný. K mohutným hnědým dubovým dveřím vedou kamenné schody.

„Vyměnili jsme zámek,“ vysvětlí Lennart a vytáhne z kapsy svazek klíčů.

Vejdou do obrovské vstupní haly. Z ní vede majestátní schodiště nahoru do patra a na stropě se točí veliký ventilátor.

„Horní patro je netknuté, myslím, že tam nebydleli. Dveře do všech místností byly zavřené na zástrčku a nábytek byl zakrytý bílým přehozem,“ řekne a dodá: „Začneme ložnicí manželů.“

Ložnice je prostorná a světlá. Podlahu pokrývá

měkký bílý koberec a uprostřed stojí pečlivě ustlaná dvojpostel zakrytá přehozem podobné barvy. Vedle postele jsou dvoje dveře. Jsou pootevřené a Harriet vidí, že jedny vedou do koupelny z bílého mramoru a druhé do šatny. Podél stěn visí úhledně vyrovnané tmavé obleky a šaty, většina z nich v plastových obalech. Úplně vzadu stojí velká skříň.

„Můžu ji otevřít?“ ujistí se Harriet a ukáže na ni.

Lennart přikývne. Je plná košil, roztríděných podle barev.

„Chybí nějaké oblečení?“

Lennart zavrtí hlavou. Následoval ji do šatny a Margareta zmizela z dohledu.

„Nic nenaznačuje, že by se narychlo sbalil a opustil dům?“ zeptá se Harriet.

Když Margareta nestojí vedle ní, mluví se jí snáz a Lennart na ni působí klidně a příjemně.

„Ne, nezdá se. Našli jsme telefon a počítač, které podle nás patřily Lauře. Jedna hlídka, která se tady otočila, je vzala týmu ajťáků v Malmö, určitě z nich rychle všechno vytáhnou a zítra odpoledne to budete mít k dispozici. Jestli tam zrovna nemají honičku, samozřejmě.“

„Prosila bych i výpis volání,“ ozve se z ložnice Margaretin hlas.

Mlčky odejdou z šatny a ložnice a zamíří do salonu. Harriet se musí kousat do rtu, aby se nezačala ptát. Chtěla by Lennartovi položit asi tisíc otázek, ale nechce působit zbrkle jako vždycky, když je rozrušená. A taky by ráda věděla, co se honí hlavou Margaretě. Ačkoliv podle statistik je pachatelem domácího násilí

na ženách ve většině případů někdo blízký, zdá se naprosto neuvěřitelné, že by tento případ spáchal dvaasedmdesátiletý Douglas Andersson. Nebo je to přesně to, co chce, aby si mysleli?

První pokoj za halou je zrenovovaný, s tapetou jako z 18. století. Na jedné straně je krb a kolem něj sedací souprava v chesterfieldském stylu a na druhé straně stojí masivní dubový stůl. Stůl je nakřivo, židle převrácené a pod oknem leží rozbitý květináč. Na podlaze se válejí knihy a papíry a Harriet si všimne, že okraj koberce vedle jednoho křesla je ohnutý.

„Je tady manželovo auto?“ neudrží se Harriet. Sama slyší, že se při té otázce zadrhává a její „stockholmština“ je protivně nesrozumitelná, jak by řekla Yvonne.

„Ve druhé stodole parkují dvě auta. Jaguar a porsche,“ odpoví Lennart.

„Douglas Andersson má na sebe registrovaná tři auta,“ podotkne Margareta. „Ještě lexus.“

Harriet zaboří pohled do země. Měla si cestou sem zjistiť základní fakta, ne sedět jako ňouma.

Přejde ke krbu. Pohovka je nakřivo. Copak by člověk, který rovná košile podle barvy, snesl, že nábytek není v jedné linii s krbem? Přejede pohledem po okraji pohovky. Přímo u zdi mezi okny jsou na parketách dvě velké rýhy.

„Co je tohle?“

Dřepne si, aby je lépe viděla. Parkety jsou na dvou místech pořádně poškrábané, jako by po nich někdo táhl něco těžkého.

„Tady jsme našli průhledné skvrny. Možná to je pot nebo sliny, které nemají s tím zločinem nic společného,

ale poslal jsem je na analýzu,“ poznamená Lennart. „Na víc místech jsme zajistili DNA, kterou porovnáme s databází.“

Harriet se podívá z okna. Zahrada za domem vypadá jako miniatura zámeckého parku. Je pečlivě udržovaná a mohutné keře rododendronů vytvářejí přírodní besídku. Uprostřed je jezírko a úplně vzadu, v rohu ve stínu okolního listoví, stojí altán. Vítr naráží do živého plotu a po zdi altánu tančí stíny. Únava z časného raního vstávání se začíná připomínat. Musí si dát brzo pauzu, nebo aspoň něco sladkého na povzbuzení. Na chvíli se zadívá na hru stínů. Jeden z nich se pohybuje jinak než ostatní. Houpe se dopředu a dozadu, až se najednou zastaví. Pak se stín pomalu stáhne mezi keře za altánem. Stojí tam někdo? Harriet přimhouří oči. Skrze tmavá okna altánu tuší obrysy lidského těla a zdá se jí, že vidí i obličej a dva černé oční důlky.

„Tam vzadu někdo je?“ zarazí se.

„Policejní hlídka, nejspíš ještě nestihli odjet,“ odpoví Lennart klidně.

Harriet zaostří. Obličej je pryč. Možná se jí to zdálo.

„Hotovo,“ prohlásí Margareta, odkašle si a dodá: „Prozatím.“

Odcházejí mlčky. Ve dveřích to cvakne, jak za nimi Lennart zamkne. Na dvoře je pusto, stodoly jsou zavřené, ochranná páska zmizela a na dveřích zůstaly jen výstražné cedule. Dvě policejní auta, která předtím stála u živého plotu, jsou pryč.

Jakmile se posadí do auta, slovo si zase vezme Margareta a spustí o případu a o reorganizaci. Pusa jí jede jako namazaná a stejně rychle i nastartuje a vyrazí.

„Je mi trochu špatně,“ dostane ze sebe Harriet, když najíždějí na silnici.

Margareta místo odpovědi prudce zabrzdí a Harriet vystřelí dopředu. Z keřů vedle nich vyjede bílé volvo a Margareta se jen tak tak vyhne srážce.

„Debil,“ zasyčí.

Takes one to know one, pomyslí si Harriet.

Eugen téhle v keřích ukryté cestě říká tajná ulička a Harriet pokaždé zatroubí, když se k ní blíží, aby o sobě dala vědět.

„Mimochodem, mám vás vyhodit někde cestou, nebo jste autem?“ zeptá se Margareta. „Pro dnešek to stačí. Chtěla jsem jen, abyste byla u toho, protože nám Lennart mohl ukázat místo činu, ale teď už vás nepotřebuju, akorát by to trvalo, když jste se ještě nestihla zabydlet. Jedu do kanceláře, ten druhý vyšetřovatel už tam určitě bude. Je zkušený, takže to nějak zvládneme do zítřejšího rána, než se sejde celá skupina a dáme se do toho pořádně.“

Harriet cítí, jak jí srdce kleslo až do žaludku. Určitě by byla užitečná, i když se ještě nezabydlela, jak tomu říká Margareta. Musí Margaretě připadat nezkušená. Kdyby byl tohle běžný den v její bývalé práci, daly by si teď kávu a povídaly si. Nejenže by prošly případ, ale také by probraly všechno kolem. Přesně to by teď potřebovala. Aspoň nějakou zpětnou vazbu ke svému prvnímu ohledání místa činu. Ale Margaretu Harrietiny myšlenky očividně vůbec nezajímají. Dává to jasně najevo. Cestou tam měly prodiskutovat, co je čeká. Kdyby měla Harriet šanci se mentálně připravit, určitě by na místě činu byla platnější. Margareta v ní probouzí nejistotu. Harriet se na svou šéfovou pokradmu podívá.

Jsou dvě hodiny, když Harriet vyjede z Radniční ulice a opustí Landskronu. Neobědvala a žaludek se jí svírá hladem. Nerada vynechává jídlo. Když k tomu náhodou dojde, dělá si z ní Lisa legraci. Harriet se pak totiž přestává ovládat. Do trafiky vedle pizzerie si šla původně jen pro balíček cigaret, ale vrátila se i se sáčkem karamelů v čokoládě. Chuť cigaret se neuvěřitelně dobře snoubí s čokoládou a po vyčerpávajícím prvním dni v práci si odměnu zaslouží, nebo si to tak aspoň sama pro sebe odůvodnila. Rychle vykouřila dvě cigarety a horečně žvýkala jednu karamelku za druhou, i když jí bylo jasné, že pak bude mít ještě větší hlad. Schovala se za pizzerii, kdyby Margareta, která ještě zůstala v práci, vystrčila nos z okna pracovního. Harriet si přesně dokáže představit, co by si pomyslela. Jak typické. Neopečovávané nehty, kila navíc a ještě kuřačka. To by člověk nečekal od někoho, kdo se vytahuje svým univerzitním vzděláním a má mnohem vyšší nástupní plat než my ostatní. Zato Margareta byla zjevně už od narození naprosto bezchybná. Harriet zpomalí a natáhne se po sáčku karamelů na

sedadle spolujezdce. Jednu vyloví, položí si ji na jazyk a čokoláda se jí pozvolna rozpouští v puse. Je tak dobrá. Když na semaforu naskočí oranžová, vytáhne telefon. Při řízení by se neměly psát zprávy, ale tady na jihu oranžová znamená zastav a ona teď potřebuje Lisu.

Moje nová šéfová je strašná. Myslím, že mě nesnáší. Kouká na mě jako na rozmazlenou, nafoukanou tlustoprdku. A já kvůli ní začala zase kouřit.

Na semaforu se objeví zelená, Harriet odloží telefon, v zubech rozbalí poslední karamelku a prázdný sáček zastrčí do přihrádky u spolujezdce, aby nebyl vidět. Zítra se vzchopí, bude jíst zdravě a ukáže Margaretě, že se na pozici vyšetřovatelky výborně hodí, ať už ji získala díky reorganizaci, nebo ne. A taky se bude snažit nebrat si všechno osobně. Věří, že to dokáže.

Vítr se utiší, jakmile Harriet přijede do zálivu. Prapor na Yvonnině stožáru visí zplihle jako zvadlý tulipán, zápach chaluh je pryč a záliv se modrozeleně třpytí. Před ostrovem Ven pluje ruský nákladní trajekt. Kato je na zahradě, a když Harriet otevře branku, vyrazí k ní a zběsile štěká. Skáče na ni a málem jí olízne obličej.

„Dolů! Neskákej! Dolů.“

Ve dveřích domku se objeví Eugenův hubený obličej. Pokaždé, když otce vidí, překvapí ji to. Bylo mu skoro padesát, když se Harriet narodila, a vždycky jí připadal starý, ale v poslední době se úplně scvrkl a svěsila se mu ramena. Je vysoký, hubený a vypadá chatrně. Černé vlasy mu na skráních zbělely a vlídné vrásky kolem zelených očí se teď táhnou až k tvářím. Celý obličej se mu propadl.

„Harriet, jdeš akorát na kávu. Yvonne už je tady,“ zavolá a zamává na ni, aby si pospíšila.

Harriet rychle odstrčí Kata, upraví si bundu a popoběhne do domu.

„Jak dlouho budeš hlídat toho podvratáka?“ vyzvídá a zabouchne za sebou dveře. Ze zahrady se ozve nespokojené zavytí.

„Možná bys ho mohla vzít večer na procházku, abyste se líp seznámili,“ navrhone Eugen a zasměje se. Od chvíle, co si Paul toho psa pořídil, dělá si z ní táta legraci, že se psů bojí, a Harriet přesně ví, co teď řekne. Ale ve chvíli, kdy Eugen otevře pusu, přeruší ho hlasité zvolání z kuchyně.

„Ach, Harriet, to je skvělé, že už jsi tady. Je tak milé, že se postaráš o starého tatínka. Ani já nevím, co s tím psem bude dělat.“

V předsíni se objeví Yvonnina statná postava a stejně mohutná záplava hnědých vlasů, a než Harriet stihne odpovědět, už ji Yvonne objímá tak pevně, že Harriet upustí kabelku. Slyší, jak dopadne na podlahu, a v duchu se modlí, ať se hlavně neotevře, aby Eugen neviděl balíček cigaret.

Yvonne a Eugen spolu tráví spoustu času a právě ona je mu asi ze všech lidí nejbližší, i když jsou každý úplně jiný. Yvonne mívala kadeřnictví, než ji začala brát záda, Eugen je akademik, profesor občanského práva s doktorátem z Lundské univerzity. Yvonne je přímočará a hovorná, skoro až příliš hlučná, o každém v téhle vesnici ví všechno a ráda a často o tom vypráví, na rozdíl od Eugena, z něhož musí člověk informace páčit.

„Že se o mě postará? Nepotřebuju, aby se o mě někdo staral, Harriet tady bude pracovat. Dostala místo v Landskroně,“ ozve se Eugen.

„Moc ráda tě vidím, Harrinko,“ pokračuje Yvonne, vezme ji v podpaží a vede dál, jemně, ale důrazně. Olejová lampa nad kuchyňským stolem vydává domácí světlo, v němž se třpytí bíle natřené kamenné stěny.

„Popijíme si tu kávu jako obvykle a Eugen se zrovna chystal vyprávět o nějakém šíleně nudném článku do sborníku, nebo jak tomu říkal.“ Zasměje se. „Ty jsi mě zachránila. Pověz mi o té úžasné práci, za kterou jsi přijela z velkoměsta. Eugen je tak skoupý na slovo!“

„Ale vždyť jsem říkal, že Harriet přijela v pátek, ne?“ ozve se Eugen a otevře skříňku za Yvonne.

„Včera,“ utrousí Harriet. „Přijela jsem včera.“

„No ano, přesně tak. Člověku se ty dny už pletou, když je v důchodu.“ Eugen postaví před Yvonne a Harriet dva tmavěmodré porcelánové šálky.

„Já už šálek mám,“ namítne Yvonne a napije se z hrnečku, který drží v ruce. Přitom zavrtí hlavou směrem k Harriet. „Eugene, posad' se. Harri i já si kávu nalijeme samy. Harriet, dáš si buchtu? Ve zdejších obchodech začali péct vlastní pečivo a tyhle buchty stojí za to.“

Yvonne přistoupí k Eugenovi a jemně ho zatlačí do židle. Vezme konvici a obslouží Harriet.

Buchty vypadají fantasticky, jsou lákavě nazlátlé, a když Eugen mírně třesoucí se rukou podá Harriet košík s pečivem, ucítí jemnou vůni cukru a kardamomu.

Dnešek už je stejně ztracený, pomyslí si Harriet a vezme si buchtu. Lisa vždycky říká, že po celém sáčku sladkostí už je člověk po zbytek dne vůči tuku i cukru

imunní, takže klidně může hřešit dál. Harriet mohla tušit, že Yvonne přinese ke kávě něco sladkého.

„Ale je báječné, že tady budu mít Harrinku aspoň půl roku, i když bych samozřejmě byl raději, kdyby dostudovala ta práva,“ prohlásí Eugen a na Harriet se usměje.

„Táta se pořád nepřenesl přes to, že jsem dala právům vale a stala se sociální pracovnící,“ dodá Harriet, ačkoliv ví, že Yvonne už to všechno slyšela.

„Potrpí si na tradici tak moc, že i z poloviny by to stačilo. Ještě že jste s Paulem nevyrůstali jen pod jeho střechou,“ odpoví Yvonne.

Eugen se na ni nechápavě podívá.

„Tak pověz, jak to jde u policie?“ zeptá se Yvonne. „Seznámíš se se všemi kriminálníky v okolí? Slyšela jsem, že policie o nich ví víc, než si my obyčejní smrtelníci myslíme. Máte je pod kontrolou, vid’?“

„To nevím. Oficiálně začínám až zítra, ale dneska jsem se seznámila se šéfovou.“

Harriet se opatrně zakousne do buchty. Vlastně pořádně neví, o čem může mluvit. Usedlost Sundgodset leží stranou. Obyvatelé Lervikenu zatím žijí ve šťastné nevědomosti, pořád netuší, co se tam přihodilo. Je to vůbec možné? Policejní vozy musely odjet jinudy, aby se vyhnuly lidem. Kdyby projely vesnicí, zpráva o tom, že se něco stalo, by se rozšířila rychlostí blesku. Stát se to ve Stockholmu, hned by se o tom psalo na Facebooku a fotografové by slídili za každým rohem, ale tady to tak nechodí.

Přesto nastane totální chaos, jakmile zpráva o vraždě prosákne do celostátních médií. Celou vesnici to se-

mele. Harriet přeběhne mráz po zádech při pomýšlení na to, že Lauřino tělo tam asi pořád leží, ale snaží se to nedat najevo.

„A ta šéfová není fajn?“ zeptá se Yvonne. „Že se tváříš tak vážně.“

„Ne, je v pohodě.“ Jedna lež denně člověka nezabije, usoudí Harriet a rychle změní téma. „Ty buchy jsou skvělé, je prima, že se tady drží obchodníci, aspoň vesnice nevymře.“

Ukousne si velký kus buchty, která už tak dobře nechutná.

„Jak to vlastně vypadá se Sundgodsetem? Nevlastní ho nějaký postarší pár?“ nadhodí Harriet a tváří se, jako by se snažila si vzpomenout. Yvonne zvedne obočí.

„Máš na mysli Anderssonovy? Už jsem je dávno neviděla. Jak sis na ně vzpomněla?“ opáčí Yvonne a shrne ze stolu drobek.

„Nejsem z jejich chování právě nadšený. Douglas pokaždé zaparkuje jaguara na začátku promenády na pláž, aby nikdo nemohl projít. Nechápu, co tím sleduje, když to dělá,“ podotkne Eugen.

„Eugene, teď zníš jako zapšklý stařík. Anderssonovi jsou ohleduplní lidé. A parkovat tam není zakázáno,“ namítne Yvonne a dodá: „Někdy mám pocit, že jsem v téhle vesnici jediná, kdo se jich zastává.“ Zatímco mluví, opadá z buchty, kterou drží v ruce, skoro všechn cukr.

„Lauru si pamatuju. Nechodila náhodou o holi?“ zeptá se Harriet a pokradmu se podívá na otce. Ten nemá drby rád, ale nedá se nic dělat. Jestli bude mít Harriet štěstí, Yvonne toho ještě poví hodně.

„Laura měla dětskou obrnu. Proto už od dětství kulhala,“ odpoví Yvonne.

Zdá se, že Eugen neposlouchá, vytáhl ze stojanu na stole ubrousky a začal je skládat.

„Dětskou obrnu?“

„Ano, byla dcerou diplomata, vyrůstala v zahraničí a tam se to stalo. Kvůli té obrně nemají děti, ale ona si je strašně přála. Udělala by pro to cokoliv. Tenhle smutek nevyléčí ani všechny peníze světa.“

Harriet polkne. Typická Yvonne, hned začne drbat, ale Harriet není příjemné mluvit takhle o Lauře, když ví, že ta teď někde leží sama a studená. A nikomu nechybí. Ani Harriet nikomu nechybí, snad jen svojí mámě. Ale od doby, co Jorun začala pracovat pro Mezinárodní měnový fond, je často na cestách. Právě teď je dlouhodobě v Senegalu a už měsíc se neozvala.

Harriet ještě ani neměla pořádný vážný vztah a připadá jí, že snad nikdy nepotká někoho, s kým by mohla založit rodinu. Vztahy jí prostě moc nejdou.

Je tě až příliš, Harriet. Chlapy to dusí, tvrdí Lisa. Napřed jsi rezervovaná, upejpáš se a nikdy neřekneš, co si myslíš. Ale když ti někdo věnuje sebemenší špetku pozornosti, ztrácíš kontrolu a chceš toho až moc. Proto vzal Georgos roha. Když tě to popadne, radši mi napiš, to bude lepší. Harriet ví, že Lisa žertuje, ale má pravdu. Když už Harriet někomu propadne, skončí to špatně. Jen měla Georgose opravdu ráda. Seznámili se v Řecku a od první chvíle cítila, že je něčím výjimečný. Smál se stejným vtipům, všímal si, čeho si nikdo jiný nevšiml, a když mluvila o vážných věcech, poslouchal a chápal ji. Asi ji měl vážně rád. Cítila se s ním tak

zvláště v bezpečí a myslela si, že přesně takhle by to mělo být. Že je to ten pravý. Jenže byl ženatý a svou ženu se samozřejmě opustit nechystal. Harriet trvalo skoro rok, než to pochopila, a během té doby dočista ztratila hlavu, přitom se spíš měla ovládnout. Při té myšlence se ošije. To se už nikdy nesmí stát.

„Na neplodnost se snažila zapomenout všechna ta léta, kdy...,“ pokračuje Yvonne, ale zarazí se uprostřed věty. Harriet se probere ze zamyšlení. Zapomněla, o čem se to bavily.

„Eugene, co to vyvádíš?“ zeptá se Yvonne a zdá se, že se zase rozesměje.

Eugen vzhledne a položí ubrousky.

„No jo, nemůžeme tady žvanit celý den. Měl bych začít vařit večeři,“ prohlásí a rychle vstane. „Ráno jsem vyndal z mrazáku lasagne. Yvonne, dáš si s námi?“

Harriet se usměje. Eugen nikdy nevaří. Bude to z polotovaru, na takové jídlo člověk nikoho nezve. I v době, kdy už spolu nežili, si Harrietina máma na Eugenův vztah k jídlu s oblibou stěžovala. Neustále se stravuje venku, je vidět, že vyrostl v grandhotelu v Lundu.

Ačkoliv to nebyla úplně pravda, brzy Harriet pochopila, co mámu vytáčí. Skutečnost, že Eugen si po rozvodu zachoval svůj životní styl, zatímco oni ve svém bytě v Brommē na předměstí Stockholmu otáčeli každou korunu. Máma, Paul a Harriet. Ale když se na scéně objevil nevlastní otec a oni se přestěhovali do domu do Spångy, vyšlo najevo, že byt a všechny výdaje jim celou tu dobu platil Eugen. Za své finanční problémy si Jorun mohla sama.

„Když je tady Harriet, tak se s vámi ráda naveče-
řím, ale udělám aspoň salát. Mám lednici plnou
zeleniny a ta se brzo zkazí. A navíc jsou v ní i stopy
vitaminů, to nám neuškodí. Harriet, nechceš mi jít
pomocť?“

Harriet přikývne, chce se dozvědět víc o manželech
Anderssonových.

Jakmile vyjdou na ulici a zavrou branku štěkajícímu
Katovi před nosem, Yvonne se k ní otočí. Hnědé oči
se jí lesknou.

„Harriet, dělám si o Eugena starosti. V létě jsem
se snažila promluvit si o tom s Paulem, ale ten nikdy
neposlouchá, co mu říkám. S Eugenem něco není
v pořádku.“

Ztiší hlas.

„Je zapomnětlivý, ale tak zvláště. Viděla jsi to s těmi
šálky? Jak vyndal čisté, i když už jsme měly? Takové věci
dělá pořád. V noci se v oknech často svítí. V pátek svítil
celou noc, a když jsem ráno zazvonila, otevřel mi ve
stejném oblečení jako den předtím.“

Harriet zavře oči. Samozřejmě o tom spolu s Paulem
mluvili, ale takhle zjevně si toho zatím nevšimla. Eugen
dál píše články a jezdí autem. Paul a Eva-Lena vždycky
přehánějí a Harriet si myslela, že se hlavně chtějí zbavit
Kata, a proto vykládají, jak je Eugen zmatený.

„Myslím, že už to trvá delší dobu, než se nám zdá,“
pokračuje Yvonne a drží si bujné hnědé vlasy, aby jí
tak nepoletovaly ve večerním větru. „Rozhodně aspoň
rok. Už se na něj nedá spolehnout. Občas je duchem
nepřítomný. Všimneš si, že vypráví o věcech, které se
mu zřejmě zdály. Jen jsem ti to chtěla říct. Nevěř všemu,

co si usmyslí. Když moje teta Elsa začínala být senilní, vypadalo to přesně takhle. Nedokázala...”

„Nevíš, co je to tamhle za loď? Snad neuvízla na mělčině,“ přeruší ji Harriet a ukáže na velký bílý trajekt na severní straně ostrova Ven. V žádném případě nechce už postě poslouchat o Yvonnině staré tetě, která dostala v šedesáti letech frontotemporální demenci.

„To snad ne, proč?“ Yvonne se probere. „Proboha, ten salát. Už taky začínám být pomatená,“ řekne a omluvně se zasměje. „Je dobře, že jsi tady, Harriet, je to vážně moc dobře.“

V předsíni pohltní Harriet známá vůně parfému a skořicových šneků. Yvonne zatím pobíhá po kuchyni a hledá zeleninu. U Yvonne to vždycky vonělo takhle a vzpomínky se probouzejí. Harriet a Paul u ní v dětství často pobývali, když si Eugen potřeboval něco vyřídit nebo pracovat, a čas jako by se tu zastavil. V předsíni jsou pořád ty samé zelené tapety a tmavá komoda s fotkami. A na nich mladá žena se dvěma malými dětmi. Harriet předpokládá, že to je Yvonnina sestra a její děti, ale nechce tady nijak slídit. Na dalších fotkách je Yvonnin syn Jonas. Je o něco mladší než Paul a Harriet a teď studuje v zahraničí. Když byli menší, Harriet si často říkala, jak se Jonas má, když jeho máma je Yvonne. I když byla samoživitelka, nikdy se nestresovala tolik jako Jorun a o Paula a Harriet se vždycky zajímala.

Ozve se zašustění a v předsíni se objeví Yvonne, v ruce papírovou tašku.

„Tak snad už mám všechno,“ oddechne si.

Za pár hodin vyhořela svíčka do poloviny a Harriet hledí na prázdné talíře. Yvonne odešla domů. Ve večerní tmě za oknem obýváku má moře černou barvu. Ještě je vidět bíle omítnutá kostelní věž na Venu a daleko za ní se třpytí světla na dánské straně průlivu.

„Jsi unavená, Harri?“ zeptá se Eugen a žertovně ji štípne do tváře.

„Ne, spíš přecpaná,“ odpoví Harriet. Ve skutečnosti má takhle po jídle chuť na cigaretu a v hlavě jí hučí. Yvonne během večere vykládala o všem, co se v Lervikenu stalo za poslední rok. O Lindströmově vodním skútru, kterým v létě rušil všechny lidi na pláži, o tom, že přístavní restaurace U Kraba a rebarbory možná půjde do konkurzu, a o nové verandě Nymanových, na kterou nikdy neměli dostat stavební povolení. Harriet se ze všech sil snažila stočit řeč k manželům Anderssonovým, ale bez úspěchu. Zlatý hřeb přišel ve chvíli, kdy se Yvonne předklonila, počkala, až bude mít jejich plnou pozornost, a pak spustila o prázdném domku hned u přístavu. Je to jedna z posledních rybářských chat, které neprošly rekonstrukcí a ne-

změnily se v luxusní bydlení pro boháče z města, jak o nich mluví Eugen. Majitel se přestěhoval do domova důchodců a prázdný domek postupně chátrá.

„Ale teď se tam někdo nastěhoval, to budete zírat,“ zašeptala Yvonne a vypoulila oči. „Tony.“

Tonyho si Harriet pamatuje. Když byli s Paulem malí, báli se ho, a když si ho všimli, vždycky ho radši obešli. Harriet připadal odpudivý, sotva na ně promluvil.

„Jak to?“ zarazila se Harriet.

„Potřeboval se někde ubytovat a mně se zdálo, že mu nemůžu zakázat, aby si to pronajal,“ vysvětlila Yvonne, která má na starosti všechno, co se týká pronájmu míst v přístavu a domů v okolí. Hrdě jim povykládala o tom, jak k tomu došlo, o konfliktech, které to vyvolalo, a o nespokojenosti, kterou obyvatelé vesnice dávali najevo kvůli tomu, že se do domku nastěhoval právě Tony. Harriet neměla sílu to poslouchat, přesto přikyvovala, dokud konečně nedojedli a Yvonne se neodebrala k sobě domů.

„Asi se půjdu projít. Můžu s sebou vzít Kata,“ nabídne Harriet a vstane. Když Yvonne odcházela, pes se snažil protlačit ze dveří spolu s ní a teď zvedne hlavu a zakňučí. Harriet ho ani v nejmenším nechce brát s sebou, ale je to skvělá záminka, jak si jít tajně zakouřit.

„Výborně. Kato potřebuje venčit neustále,“ řekne Eugen a podrbe se na hubené bradě.

Harriet si všimne, jak se mu pod svetrem rýsují klíční kosti.

„Tati, jíš pořádně?“

„Já? Jím stejně jako dřív,“ ujistí ji Eugen a zmizí do kuchyně.

Na ulici jsou slyšet vlny omývající pláž, ale ve tmě nejsou vidět. Kato se vzpírá, nevypadá moc spokojeně, že ho Harriet vede na vodítku.

„Chceš se projít po pláži, Kato? Mám ti házet klacek?“

Černé psí oči se rozpustile lesknou ve tmě.

„Nebo půjdeme nahoru na pole?“

Eugen říkal, že Kata na poli pouští, aby se vyběhal. To byl vážně debilní nápad, nechat starému člověku tak náročného psa. Eugen ho sotva zvládne dostatečně venčit. Harriet si stáhne vlasy do culíku a Kato zaštěká a nakloní hlavu. Mít psa a dítě vyjde nastejno, pomyslí si Harriet. I pes potřebuje neustálou pozornost.

Cestička ze silnice nahoru na pole je bahnitá a kluzká. Skoro všechna pole jsou zoraná a osvětluje je měsíc a světlo lamp podél silnice. Nahoře na polích je víc světla než dole v zálivu. Harriet si vzpomene, jak sem s Paulem rádi běhali, když byli malí. Hráli na honěnou a stavěli si domečky. Když vyrostlo obilí, snadno se mohli jeden druhému schovat a zmizet. Eugen je pokaždé napomínal.

„Nesmíte pošlapat úrodu, to by bylo farmářům líto.“

Teď se před Harriet rozprostírá celá krajina, jednotlivé usedlosti vypadají jako ostrůvky v moři. O něco dál na severu je vidět Sundgodset. Jen kdyby táta a Yvonne věděli, že pár kilometrů od nich leží mrtvá Laura. Možná to měla Eugenovi říct.

Harriet si přitáhne Kata a sundá mu vodítko.

„Tak jo, volno. Ale až hvízdnu, musíš se vrátit,“ zašeptá mu do ucha a poplácá ho. Možná je hloupost ho pouštět, ale jestli to Eugen dělá, měl by na to být Kato zvyklý.